

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.341/2004 a recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977

Analizând propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.341/2004 a recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977 (b99/23.03.2021), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/1729/29.03.2021 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D218/30.03.2021,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea Legii nr.341/2004 a recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977, cu modificările și completările ulterioare, precum și instituirea unor soluții legislative pentru situații tranzitorii, având în vedere faptul că, prin noua reglementare, sunt afectate raporturi sau situații juridice născute sub vechea reglementare, dar care nu și-au produs în întregime efectele până la data intrării în vigoare a noii reglementări.

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

Intervențiile legislative vizează, potrivit Expunerii de motive „reînființarea comisiei parlamentare cu menținerea singurei atribuții constituționale pe care legea o prevede în sarcina comisiei antecitate, aceea de avizare a actelor normative modificatoare, de completare sau de abrogare a normelor prevăzute de Legea nr.341/2004. Actuala comisie își va înceta activitatea conform normelor propuse prin proiectul de lege.”

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

Menționăm că, prin avizul său, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor propuse.

2. Semnalăm că o propunere legislativă care avea ca obiect modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977 nr.341/2004 (nr.b9/02.02.2021) a fost transmisă spre avizare de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/578/04.02.2021 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D51 din 04.02.2021, fiind emis avizul negativ nr.73/25.02.2021.

Respectiva propunere legislativă se află în procedură parlamentară la Senat. Pentru sistematizarea legislativă și evitarea paralelismelor, recomandăm dezbaterea concomitentă a acestor propuneri legislative, în vederea adoptării unui singur act normativ.

3. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare prevăzută la art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, nu sunt clar prezentate cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, nici finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea implicațiilor pe care reglementarea propusă le are asupra legislației în vigoare, și nici măsurile de implementare a soluțiilor legislative preconizate.

Totodată, precizăm că în Expunerea de motive sunt menționate soluții legislative care nu se regăsesc în conținutul propunerii legislative, precum cea potrivit căreia se preconizează „reînființarea comisiei parlamentare” ori cele potrivit cărora „această comisie își va înceta activitatea conform normelor propuse prin proiectul de lege” și

„în temeiul prezentei propuneri legislative, Comisia comună va fi reînființată”.

De asemenea, unele formulări din instrumentul de motivare și prezentare sunt improprii stilului normativ, cum ar fi expresiile „Aceste dispoziții au funcționat sub prezumția de constituționalitate însă caracterul lor neconstituțional nu poate fi tăgăduit” sau sintagma „Secretariatul de Stat va reface actele administrative”.

Menționăm că, potrivit considerentelor exprimate în Decizia Curții Constituționale nr.682 din 27 iunie 2012, „dispozițiile art.6 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată [...], cu modificările și completările ulterioare **instituie obligația fundamentării actelor normative**. [...]. Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, [...], încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art.1 alin.(5) [...]”.

4. Menționăm că, potrivit prevederilor art.7 alin.(3¹) din Legea nr.24/2000, introdus prin art.I pct.1 din Legea nr.29/2011¹ pentru modificarea și completarea Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, „**Propunerile legislative, proiectele de legi și celelalte proiecte de acte normative vor fi însoțite, în mod obligatoriu, de o evaluare preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului**”.

Evaluarea preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului reprezintă un set de activități și proceduri realizate cu scopul de a asigura o fundamentare adecvată a inițiativelor legislative, în vederea, atât a evaluării impactului legislației specifice în vigoare la momentul elaborării proiectului de act normativ, cât și a evaluării impactului politicilor publice pe care proiectul de act normativ le implementează.

5. La **titlu**, semnalăm că intervențiile legislative propuse sunt doar de natura modificării. De asemenea, menționăm că titlul Legii nr.341/2004 este redat greșit.

Ca urmare, în considerarea dispozițiilor art.41 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru o exprimare specifică stilului normativ, titlul trebuie reformulat, astfel:

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.182 din 15 martie 2011.

„Lege pentru modificarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977 nr.341/2004”.

Totodată, după acest model va fi redat titlul Legii nr.341/2004 atât în Expunerea de motive, cât în tot cuprinsul propunerii legislative.

6. Din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, este necesară reformularea **părții introductive a art.I**, astfel:

*„Art.I. - **Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977 nr.341/2004**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.654 din 20 iulie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:”.*

Totodată, sintagma *„se modifică și”* din cuprinsul **părților dispozitive ale pct.1-6** trebuie eliminată, deoarece intenția de modificare este deja exprimată în partea introductivă a art.I.

7. La **partea dispozitivă a art.I pct.1**, pentru suplețea textului, propunem ca sintagma *„alineatele (3), (4), (5) și (7)”* să fie reformulată, astfel: *„alineatele (3 -(5) și (7)”*.

8. La **art.I pct.2**, referitor la sintagma *„Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989”* din norma preconizată pentru **art.9 alin.(2)**, semnalăm că denumirea corectă a Secretariatului este *„Secretariatul de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945-1989”*, astfel cum rezultă din dispozițiile art.1 alin.(1) din Hotărârea Guvernului nr.563/2014 privind organizarea și funcționarea Secretariatului de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945-1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, precizăm că, potrivit prevederilor art.3¹ lit.d) din Legea nr.341/2004, Secretariatul de Stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945-1989 este denumit în cuprinsul respectivului act normativ ca *„Secretariatul de Stat”*.

Ca urmare, pentru unitate terminologică, este necesară înlocuirea sintagmei „*Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989*” cu sintagma „*Secretariatul de Stat*”.

În considerarea celor de mai sus, precum și a faptului că utilizarea alternativă a celor două titulaturi se regăsește și în alte prevederi care nu fac obiectul intervențiilor legislative, precum art.3 alin.(4), art.3¹ lit.d), art.4¹ alin.(2)-(4) și art.9 alin.(1), propunem ca în finalul art.I să fie introdus un nou punct, marcat ca **pct.7**, care să dispună înlocuirea denumirii care nu mai este actuală cu sintagma „*Secretariatul de Stat*”.

Referitor la textul **alin.(3)**, pentru un spor de rigoare normativă, este necesară eliminarea sintagmei „*conform normelor metodologice*”, deoarece, *de plano*, eliberarea, acordarea și atribuirea certificatelor eroilor-martiri se realizează în conformitate cu prevederile actului normativ asupra căruia se intervine.

În ceea ce privește soluția legislativă preconizată pentru **alin.(5)**, pentru unitate terminologică cu norma propusă pentru **art.26**, este necesară înlocuirea sintagmei „*secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului competent*” cu sintagma „*secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului*”.

Formulăm prezenta observație și pentru **art.I pct.3**, în ceea ce privește norma propusă pentru **art.9² alin.(7)**.

Totodată, având în vedere faptul că Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare, este pentru prima dată citată, este necesar a se indica și titlul acesteia.

9. La **art.I pct.3**, în ceea ce privește textul prevăzut pentru **art.9² alin.(7)**, pentru rigoarea exprimării, propunem eliminarea prepoziției „*de*” din sintagma „*se soluționează de în fond*”.

10. La **art.I pct.4**, referitor la norma preconizată pentru **art.11**, pentru unitate terminologică cu art.3¹ lit.g) din actul normativ asupra căruia se intervine, este necesară înlocuirea sintagmei „*Comisia parlamentară a Revoluționarilor din Decembrie 1989*” cu sintagma „*Comisia parlamentară*”.

Totodată, având în vedere că soluția legislativă face trimitere la actul normativ din care face parte respectivul articol, propunem ca sintagma „*referitoare la modificarea și completarea Legii nr.341/2004*” să fie reformulată, astfel: „*referitoare la modificarea și completarea prezentei legi*”.

Referitor la soluția legislativă prin care se acordă Comisiei parlamentare atribuția de avizare a proiectelor de lege care vizează modificarea și completarea Legii nr.341/2004, menționăm că, potrivit

prevederilor art.74 alin.(3) din Constituția României, republicată, Guvernul își exercită dreptul la inițiativă legislativă prin intermediul **proiectelor de lege**.

Semnalăm că, în actuala redactare, norma este insuficient de clară, deoarece nu se înțelege dacă respectiva atribuție de avizare are în vedere proiectele de lege anterior însușirii de către Guvern, după finalizarea procesului de avizare interministerială, sau ulterior înregistrării acestora spre dezbatere și adoptare Parlamentului.

Ca urmare a celor de mai sus, precum și a faptului că, prin prezenta propunere legislativă, majoritatea atribuțiilor Comisiei parlamentare a Revoluționarilor din Decembrie 1989 au fost eliminate, fiind limitate exclusiv la activitatea de avizare, care este incertă din punctul de vedere al frecvenței proiectelor de lege și al propunerilor legislative care pot face obiectul avizării, este de analizat dacă respectiva comisie comună permanentă a celor două Camere ale Parlamentului își mai justifică existența. În acest sens, semnalăm că, *de plano*, proiectele de lege și propunerile legislative care vizează modificarea și completarea Legii nr.341/2004 sunt avizate de comisiile de specialitate ale celor două Camere ale Parlamentului.

11. La **art.I pct.5**, referitor la textul propus pentru **art.15**, pentru o informare corectă, propunem ca citarea Decretului-lege nr.124/1990 să se facă astfel: *„Decretul-lege nr.124/1990 privind instituirea «Fondului Libertatea», cu modificările ulterioare”*.

Totodată, semnalăm că în text ar putea să fie prevăzută ipoteza juridică a **desfășurării** activității Fundației „Fondul Libertatea” sub controlul Secretariatului de Stat, în locul aceleia a **continuării** activității acesteia.

Ca urmare a celor de mai sus, recomandăm reformularea normei preconizate pentru **art.15**, astfel:

„Art.15. - Fundația Fondul Libertatea, constituită prin Decretul-lege nr.124/1990 privind instituirea «Fondului Libertatea», cu modificările ulterioare, își desfășoară activitatea sub controlul Secretariatului de Stat.”

12. La **art.II**, pentru suplețea textului, propunem eliminarea datele de identificare ale editorialului în care a fost republicată Legea nr.96/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, în ceea ce privește modalitatea de comunicare a restituirii contestațiilor nesoluționate, pentru un spor de rigoare normativă, recomandăm înlocuirea sintagmei *„contestațiile nesoluționate se restituie cu mandat poștal, cu confirmare de primire”* cu sintagma *„contestațiile nesoluționate se restituie în plic închis, prin poștă, cu scrisoare*

recomandată, cu confirmare de primire,”, precum și a sintagmei „*data returnării contestației, dată înscrisă în confirmarea de primire a mandatului poștal*” cu sintagma „*data restituirii contestației, astfel cum este înscrisă în confirmarea de primire*”.

13. La **art.IV**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, recomandăm ca sintagma „*va actualiza*” să fie înlocuită de sintagma „*va modifica în mod corespunzător*”.

Totodată, propunem eliminarea sintagmei „*cu modificările și completările aduse prin prezenta lege*”, din finalul textului, ca inadecvată.

14. La **art.V**, pentru un spor de rigoare normativă, este necesară reformularea textului, astfel:

*„Art.V. - **Legea recunoștinței** pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977 nr.341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.654 din 20 iulie 2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu **modificările** aduse prin prezenta lege, **va fi republicată** în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.”*

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 196 / 8.04. 2021.